

**Τοπική Ανάπτυξη
με
Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων
2014 - 2020**

**COMMUNITY
LED
LOCAL
DEVELOPMENT**

Κουζούκος Κωνσταντίνος

**Δημοσυνεταιριστική Έβρος Α.Ε.
Αναπτυξιακή Εταιρεία ΟΤΑ**

Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

- Η ΤΑΠΤοΚ αποτελεί τμήμα του νέου Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020. Συγκεκριμένα το **Μέτρο 19** του ΠΑΑ αλλά και το **Μέτρο 4** του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας & Θάλασσας 2014 -2020
- Εν έτη 2016 βρισκόμαστε στην νέα προγραμματική περίοδο της ΕΕ, την 5^η, η οποία θα διαρκέσει επτά (7) έτη από το 2014 - 2020

Πως φθάσαμε ως εδώ;

- 1^η 1989 – 1993 (Α! ΚΠΣ)
- 2^η 1994 – 1999 (Β! ΚΠΣ)
- 3^η 2000 – 2006 (Γ! ΚΠΣ)
- 4^η 2007 – 2013 (Δ! ΚΠΣ)

Συνήθως αναφερόμαστε στο παρελθόν με τον όρο **ΚΠΣ** (Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης) αλλά και πολλές φορές στην καθομιλουμένη ως «**πακέτα Ντελόρ**» ή και «**πακέτα Σαντερ**» μετέπειτα ανάλογα με το ποιος ήταν επικεφαλής της Ε.Ε.

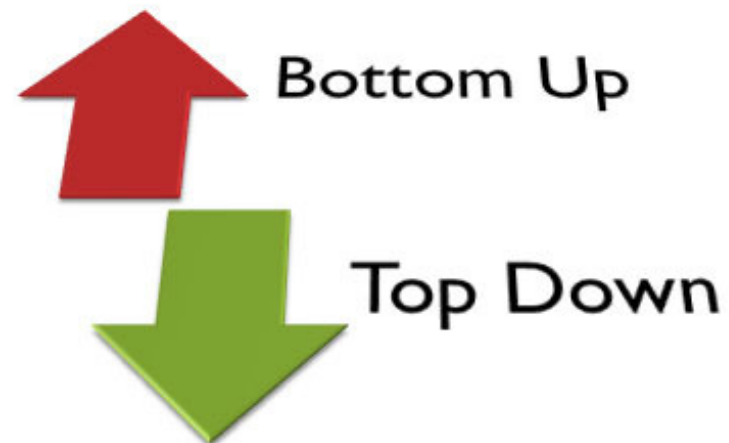
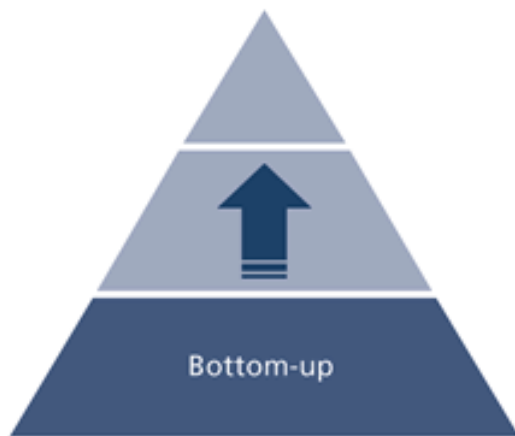
5^η Προγραμματική Περίοδος

Το 2013 η ΕΕ και το συμβούλιο της, υιοθέτησαν τους νέους κανόνες και την νομοθεσία, της νέας προγραμματικής περιόδου. (5ης).

Εκεί πρωτοπαρουσιάστηκε ο όρος «**COMMUNITY - LED LOCAL DEVELOPMENT**» ή **CLLD**, που ελληνιστή σημαίνει, **Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων** ή **ΤΑΠΤοΚ**

ΤΑΠΤοΚ - CLLD

Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD), είναι μια μέθοδος σχεδιασμού που ακολουθεί την τεχνική του σχεδιασμού «**Εκ των κάτω προσέγγιση ή από την Βάση προς τα Πάνω**» (Bottom up approach)

Εκ των κάτω προσέγγιση και ανάδειξη σχεδίων

Προετοιμασία

Πληθυσμός

Τοπική εταιρική σχέση

Οργανισμοί

Φορείς υλοποίησης σχεδίων

Υλοποίηση

Πρόσκληση υποβολής σχεδίων

Επιλογή σχεδίων

Συλλογική προσέγγιση

Δημόσια προβολή

Αναζήτηση συνοχής

Ατομική προσέγγιση

Απευθείας επαφή

Απευθείας επαφή ή ουδέτερη επιλογή

ΤΑΠΤοΚ - CLLD

Η ΤΑΠΤοΚ είναι βασισμένη στην προσέγγιση **Leader** ή αν θέλετε το πρόγραμμα Leader που ουσιαστικά ξεκίνησε ως **κοινοτική πρωτοβουλία** το 1989 και το 2007 ενσωματώθηκε στις Εθνικές Πολιτικές των χωρών μελών της Ε.Ε.

- 1^η 1989 – 1993 (Α! ΚΠΣ) **κπ Leader**
- 2^η 1994 – 1999 (Β! ΚΠΣ) **κπ Leader II**
- 3^η 2000 – 2006 (Γ! ΚΠΣ) **κπ Leader +**
- 4^η 2007 – 2013 (Δ! ΚΠΣ) **Άξονας 4 ΠΑΑ 2007 -2013**

ΜΕΤΡΟ 19 του ΠΑΑ 2014 - 2020

Τίτλος Μέτρου

**M19 - Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω
του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - τοπική ανάπτυξη
με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων)
(άρθρο 35 κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1303/2013)**

M19 ΠΑΑ 2014-2020

Ποιες Περιοχές μπορούν να συμμετέχουν;

- Ο πληθυσμός της κάθε περιοχής παρέμβασης θα κυμαίνεται μεταξύ **10.000 - 150.000** κατοίκους.
- Να αποτελούνται από **Τοπικές / Δημοτικές Κοινότητες** των οποίων ο συνολικός μόνιμος πληθυσμός ή ο μόνιμος πληθυσμός των εκτός σχεδίου περιοχών είναι μικρότερος των **15.000 κατοίκων** με εξαίρεση τα μικρά νησιά στα οποία δεν έχει ισχύ ο ανωτέρω πληθυσμιακός περιορισμός.
- Να είναι αγροτικές περιοχές

Έκταση

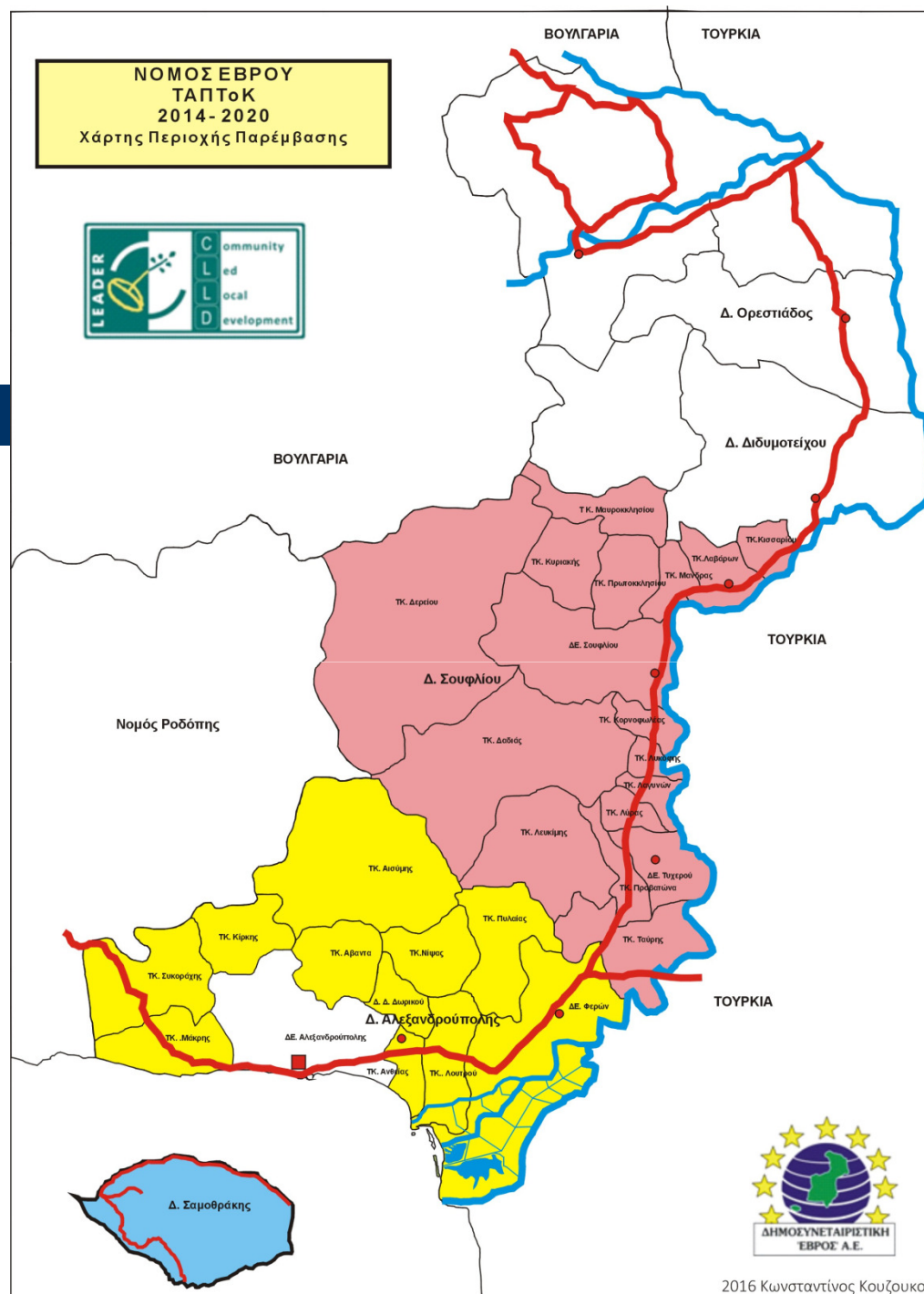
2.571 κlm² (60,62% της ΠΕ Έβρου)

Πληθυσμός

32.634 άνθρωποι
(28% της ΠΕ Έβρου)

Πυκνότητα πληθυσμού

12,69 κατ. ανά τετ χιλιομ
(34,87 της ΠΕ Έβρου)

M19 ΠΑΑ 2014-2020

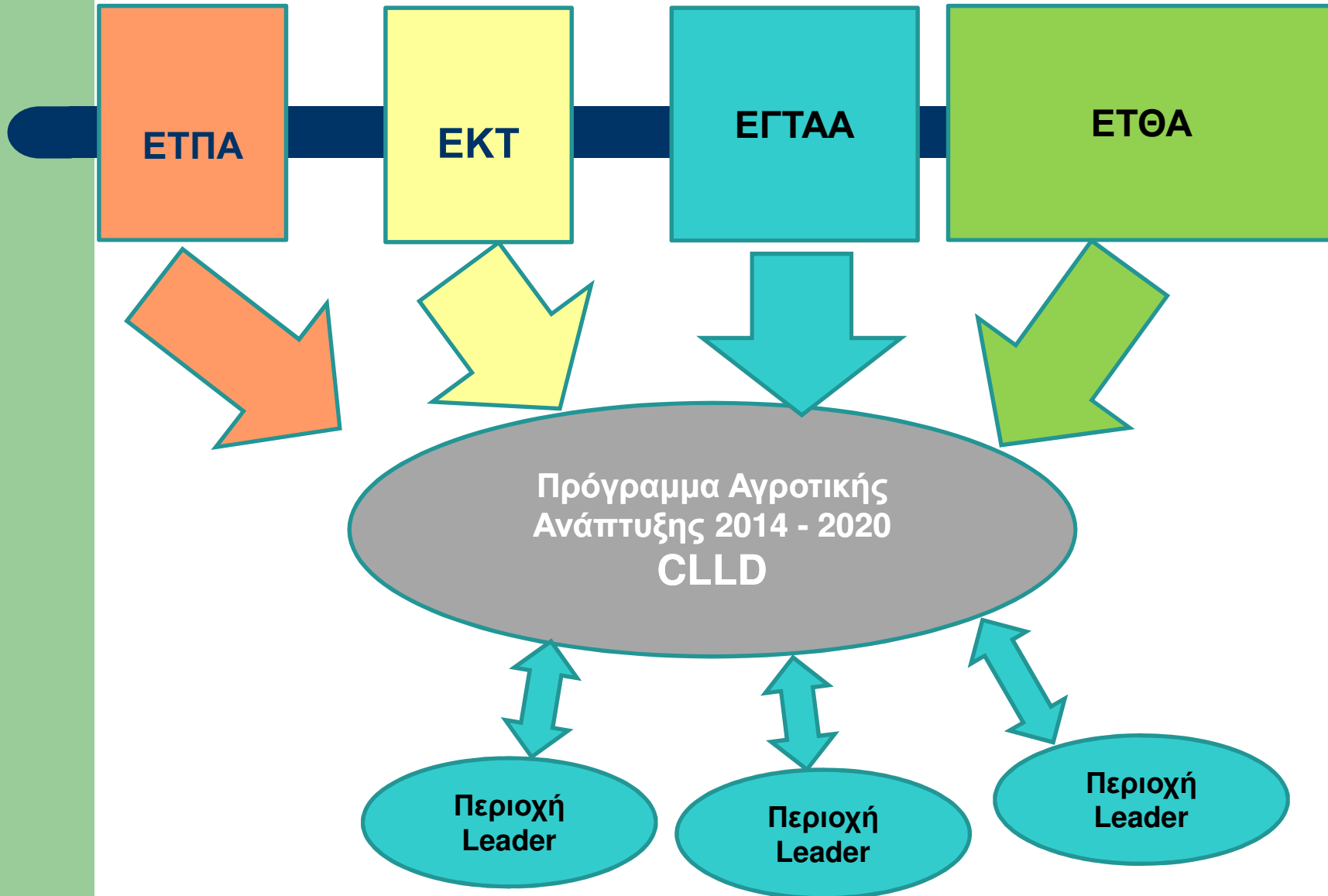
Πόσες θα είναι οι περιοχές ΤΑΠΤοΚ;

Σύμφωνα με το ΠΑΑ 2014 – 2020 συνολικά θα επιλεγούν κατά μέγιστο αριθμό **50 περιοχές** για την εφαρμογή του παρόντος μέτρου.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του μέτρου θα ανέλθει στο ποσό των **346.111.111,11€** (90% ΕΕ συμμετοχή)

Περίπου **6,9 εκ ευρώ** Δ.Δ. / περιοχή

Μ19 ΠΑΑ 2014-2020
Θα είναι πολυταμειακό

ΜΕΤΡΟ 19 του ΠΑΑ 2014 - 2020

Υπομέτρα

- 19.1 Στήριξη για την προετοιμασία στρατηγικής της τοπικής ανάπτυξης
- 19.2 Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/LEADER)
- 19.3 Στήριξη για την προπαρασκευή και την υλοποίηση της συνεργασίας (διακρατική και διατοπική)
- 19.4 Στήριξη για τις λειτουργικές δαπάνες και την εμπύχωση

19.2

Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/LEADER)

A) Παρεμβάσεις Δημόσιου χαρακτήρα : Οι παρεμβάσεις αυτές συμβάλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής.

B) Παρεμβάσεις Ιδιωτικού χαρακτήρα : Οι παρεμβάσεις αυτές συμβάλουν στην ανάπτυξη του δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο τοπικό πρόγραμμα και έχουν επιχειρηματικό χαρακτήρα.

Υπομέτρο 19.2

A) Παρεμβάσεις Δημόσιου χαρακτήρα

Ενδεικτικές κατηγορίες έργων:

- Βελτίωση (συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής αναβάθμισης), αποκατάσταση και επέκταση δημόσιων κτηρίων για κοινωφελή χρήση, για δραστηριότητες όπως διενέργεια εκδηλώσεων, άθληση, εκπαίδευση (μουσεία, εκθετήρια, βιβλιοθήκες κλπ), η δημιουργία πολυχώρων, η στέγαση υπηρεσιών ή / και τοπικών επαγγελματιών με σκοπό την επίδειξη και πώληση τοπικών προϊόντων.
- Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου.
- Έργα υποδομών ή υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού.
- Έργα δημιουργίας, ανάπτυξης ή βελτίωσης υποδομών και υπηρεσιών αναψυχής, πολιτισμού, καθώς και ενέργειες ανάδειξης και προβολής για την αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής.
- Έργα που στοχεύουν στην περιβαλλοντική αναβάθμιση των περιοχών.

Υπομέτρο 19.2

A) Παρεμβάσεις Δημόσιου χαρακτήρα (συνέχεια)

- Έργα υποδομής για τη διασύνδεση του πρωτογενή τομέα με τους λοιπούς τομείς της οικονομίας
 - Υποδομές εγγείων βελτιώσεων
 - Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις
 - Κτηνοτροφικά Πάρκα
- Βασικές υπηρεσίες και ανάπτυξη χωριών σε αγροτικές περιοχές
 - Έργα υποδομών
 - Ανάπτυξη βασικών υπηρεσιών
 - Έργα ανάδειξης φυσικής – πολιτιστικής κληρονομιάς
- Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών (έργα πρόληψης και αποκατάστασης)

Υπομέτρο 19.2

B) Παρεμβάσεις Ιδιωτικού χαρακτήρα

Ενδεικτικές κατηγορίες έργων:

- Αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων.
- Τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.
- Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων. Στήριξη της δημιουργίας, εκσυγχρονισμού και επέκτασης ΜΜΕ.
- Ενέργειες συνεργασίας και δικτύωσης.

Μέτρο 4.3 Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας & Θάλασσας 2014 -2020

Εφαρμογή της Τοπικής Στρατηγικής Ανάπτυξης σε Αλιευτικές Περιοχές

- **ΔΡΑΣΗ 1:** Ιδιωτικές επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών
- **ΔΡΑΣΗ 2:** Δημόσιες επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών

ΔΡΑΣΗ 1: Ιδιωτικές επενδύσεις για την αιφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών

- α. Επενδύσεις που συμβάλλουν στην διαφοροποίηση του εισοδήματος των αλιέων
- Δύναται να χρηματοδοτηθούν δράσεις ίδρυσης και εκσυγχρονισμού πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων από αλιείς (φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα στην περιοχή παρέμβασης ή που δραστηριοποιούνται σε αυτήν) με σκοπό τη διαφοροποίηση δραστηριοτήτων καθώς και τη συμπλήρωση των εισοδημάτων τους.
(Αλιευτικός Τουρισμός)

ΔΡΑΣΗ 1: Ιδιωτικές επενδύσεις για την αιφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών

● 1.β. Επενδύσεις από μη αλιείς

- Φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα στην περιοχή παρέμβασης ή που δραστηριοποιούνται σε αυτήν)
- Αφορούν σε ίδρυση ή εκσυγχρονισμό πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων. Οι επενδύσεις θα πρέπει να στοχεύουν στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας του αλιευτικού τομέα της περιοχής (αλιεία, υδατοκαλλιέργεια, μεταποίηση), αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που προσφέρει η θάλασσα και η παράκτια ανάπτυξη καθώς και η ανάπτυξη εσωτερικών υδάτων.

ΔΡΑΣΗ 2: Δημόσιες επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών

- **Ενδεικτικά, μπορούν να χρηματοδοτηθούν:**
- α. Υποδομές που μεγιστοποιούν τη συμμετοχή αλιείας/ υδατοκαλλιέργειας
- β. Υποδομές για την ενθάρρυνση της τουριστικής δραστηριότητας: όπως η δημιουργία θαλάσσιων πάρκων, η διευκόλυνση της διεξαγωγής δραστηριοτήτων κατάδυσης και παρατήρησης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, οι υποδομές μικρής κλίμακας για την ανάδειξη περιοχών φυσικού κάλλους, αξιοθέατων και μνημείων της φύσης ή του πολιτισμού (π.χ. σήμανση αξιοθέατων, μνημείων, θέσεις θέας) κλπ. Δεν επιτρέπονται παρεμβάσεις σε μνημεία αρμοδιότητας Υπουργείου Πολιτισμού.
- γ. Υποδομές και Υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αλιευτικές περιοχές: όπως αποκατάσταση κτιρίων για κοινωφελή χρήση π.χ. παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε χώρους άσκησης πολιτιστικών δραστηριοτήτων (θέατρο, κινηματογράφος), ωδεία, βιβλιοθήκες και γενικώς βελτίωση και ανάπλαση κοινοχρήστων χώρων.
- Δικαιούχοι της δράσης 2 είναι οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης και οι εταιρείες τους, καθώς και συλλογικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του αλιευτικού ή του περιβαλλοντικού τομέα.

Προϋπολογισμός Έργων

- Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων παρεμβάσεων μπορεί να ανέλθει μέχρι **600.000 €** εκτός των έργων που αφορούν διαχείριση στερεών / υγρών αποβλήτων, καθώς και έργων ύδρευσης στα οποία ο συνολικός προϋπολογισμός μπορεί να ανέλθει μέχρι **2.000.000 €**.
- Για τα έργα τα οποία αφορούν άυλες ενέργειες ο συνολικός προϋπολογισμός δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των **50.000 €** για δημόσιου χαρακτήρα έργα και το ποσό των **100.000 €** για ιδιωτικού χαρακτήρα έργα.

Ποσοστά Ενίσχυσης

Τα ποσοστά ενίσχυσης αναφέρονται στον κανονισμό 1305/2013 αλλά θα πρέπει να ενσωματωθούν στην Ελληνική Νομοθεσία με την έκδοση νόμου ή και των αντίστοιχων ΚΥΑ.

Σε κάθε περίπτωση θα είναι χαμηλότερα από το μέχρι σήμερα γενικό ποσοστό του **60% (50-60%)** Ιδιωτικά Έργα **και 80-100%** για δημόσια έργα

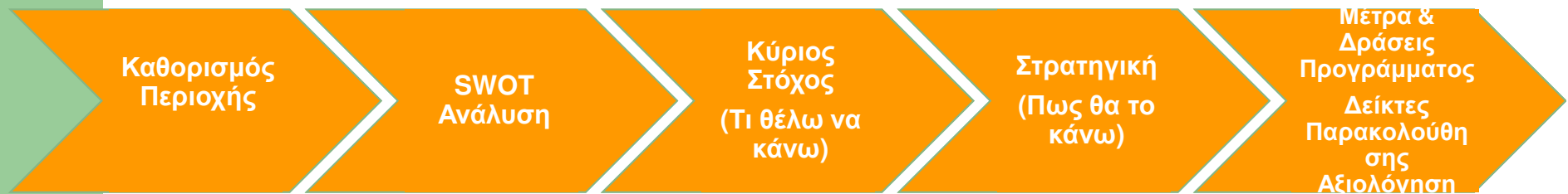
Προσοχή

Οι προτάσεις που υποβληθούν από τους εν
δυνάμει επενδυτές θα πρέπει να είναι
καινοτόμες και να αξιοποιούν
αναξιοποίητο δυναμικό και δυνατότητες

Χρονοδιάγραμμα

- Μέχρι και το **τέλος του 2016** θα γίνει επιλογή των Αναπτυξιακών Φορέων από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.
- Μετά την έγκριση των σχεδίων θα ακολουθήσει η πρόσκληση προς τον τοπικό πληθυσμό και τους ενδιαφερόμενους Φορείς. **Πρώτο εξάμηνο του 2017**

Επιχειρησιακό Σχέδιο ΤΑΠΤοΚ

Τέσσερα επίπεδα «συμμετοχής»

- ενημέρωση →
- διαβούλευση ↕
- από κοινού διαμόρφωση →
- συλλογική απόφαση →

Θέλουμε τις ιδέες σας

- Θέλουμε την βοήθεια σας για την συλλογή ιδεών και προτάσεων τις οποίες θα ενσωματώσουμε στην πρότασή μας
- Σας παρακαλούμε να συμπληρώσετε το **Συνοπτικό Δελτίο Έργου** και να μας στείλετε.
- Θα το βρείτε στην ιστοσελίδα μας www.dimossin.gr

Γιατί ένα ρητό αναφέρει

- Αν θες να πας **γρήγορα** πήγαινε μόνος σου
- Αν θες να πας **μακριά** πήγαινε με παρέα.

Και εμείς στην Δημοσυνεταιριστική θέλουμε
να πάμε μακριά,
πέρα από το 2022

**Ευχαριστώ
για την προσοχή σας**

Για την Δημοσυνεταιριστική
Κωνσταντίνος Κουζούκος

**COMMUNITY
LED
LOCAL
DEVELOPMENT**

